

tékata apainguru tappingcige

kené tékata makadédanenga angike mani mubuele makakuanga
putumarata pingcige médavelinga ku pakedredremali ina nguringoli ku
yiene kené téka ne ma temalesilisike makasusuronga si tupo rongu déda
tamasilisike makangangatu nga, makasi kenénga tédranga kidri ku tumédria
angépelanga vadepele na marageredane si ebire na koba. ikené sibéni mitia
ku sakura margi angikema ni duduru makakuanga madro ku pasilikata miti
ka ikené mkene na cvélé patatédradria.

ikené ka pasakura miti kamukamu lu pitémudu nia makasiernga ikené
makadédane nga pitikurathe nga nia ikené makasie renga ku angidudurunga
tédranga, imiti ka yiara pitikecengé kenéta angpai nguru pingcinge. ikené
makakobanga ku makurathi na clé ka pavétha drikelre si kené drikerle na
cilé ka makulungu milimu ikénga nadoku iku abongata maka suronga
obongu pwa tparu drikerle kcapanenga bongu pwa déda si ikeué bisi ka
mangasinga sukéninga kené tékata buala sakuranga na maku duru.

iku maragi milringlo na acilé ka sakura na marumunga, ku ikai madro
na akange, iké drikerle giamudidire na akange ka tédranga, vadripelenga
suro songbobonga na makakuanga mngasisi mabare na sobré made, ikené
tékata buala mangulanenga ubire mngasisi, ikené gare tbilinga kurukurungu

lime mia masungu. iku aména rgerge ku yiela ka acacirénga kidri gia avétha
tíbaru tíbaru ka acilé ka mraragere mia, nuké mana sesa viene kené dédida
ka nurenepe mania na acilé, si imiti ka maka iciconga si maka
gulugululénga ku tékata déda ka tatitikicene liya, tíbaru ka mraragere yia. si
ina kiko ka sikiula nenga, bosu nga acilé tirivilevé malaudéda mrapa sukura
mtatileke iké ku mangu lulaneni kené buala.

tédranga na margi téka sdane na kiko, déda si makakuanga ka ang
paingulu, miti na tékata sékace mia nuptérubuma. miti ka nuvaktianga ku
nukanata kiko ka sakiulanenga, mua iké musapusapu na cenmene ina tumé
ni nia makaiconga si maka inunga ka nukolipima, si ikené téka ta buala ka
nukasungu manga azikoku.

takiaké pingcege tékata apaingu lu, si iku sécacuta ka nikeragi imiti ka
maka iconga lesatia kiliveke dédida. kiliveke ku pasilikata na makainuga,
pingcenge ku iké bilasu na vngeré makasuronga si angatu, ku apaingulu
tékata. kené tapsareké mitia ngike mania kutumémia, asisina acilé
talulénimia sesa na sulate sesa na buesi ka palemilime miti, tilila na
makaiconga tatumé mia ina tumétania ngurubuenenga ka ikené tékatabuala
ka nukuragi ma nudulia ngépela.

環境保護

過度的開發以及對資源無限制的掠奪，生態平衡遭到破壞，大自然開始反撲。人類為了利益，忽視環境保護。工廠將污水排入河流、把廢氣排入大氣中，垃圾隨意棄置，導致環境遭到污染。地球逐漸升溫，洪水、海嘯、乾旱、炎熱、酷寒不斷的發生。

為了讓環境永續，每人都要愛護土地、珍惜資源，保護身邊的花草樹木和環境。要從自己做起，節省每一滴水、每一張紙、每一粒米，不斷地告訴身邊的人去落實，相信浩劫將不會發生。